

ארגון בני עקיבא בישראל
ההנהלה הארצית

פ ר ק י פ ע ו ל ה

פסח תשי"ח - פסח תשכ"א

בין ועידה לוועידה

שלוש השנים שעברו מאז הועידה השביעית היו שנות מאבק חיצוני ופנימי על דרכו החנוכית של הארגון.

מצד אחד נאלצנו לעמוד במלחמה קשה ועזה מול אוירת הציניות והאדישות למשימות חלוציות שפשטה בקרב הנוער בישראל ואף חדרה לתוך שכבות הנוער הדתי וכן מול השאיפה לחיי נוחות ורוחה, רדיפה אחרי קריירה וזוהר, שהיתה מנת חלקם של רבים מבני הנוער.

מאידך, נתקלנו בקשיים עצומים בהשגת קומונרים ומדריכים לחבריא ב' ו'ג'. הנח"ל שחרר 10% מהמתגייסים לעבודת הדרכה שהצליחו „לכסות" כמחצית הסניפים וגם אלו עבדו רק שנה אחת, כי הוצרכו לחזור לשרות הצבאי. ההחלפות התכופות גרעו לא אחת מעבודתנו החנוכית והארגונית.

בתוך מערכת זו של בעיות ומכשולים נסינו לסלול את דרכנו בנתיב שקבענו — חיי תורה שלמים והגשמה אישית במסגרת הקבוץ הדתי.

אך היו אלו גם שנים ברוכות מעש ורבות פועל. בתקופת הדו"ח גדלנו והתרחבנו בסניפים ובחברים כאחד. מ־90 סניפים הגענו ל־104 ומ־9000 חברים הגענו ל־15000.

גרעינינו הבוגרים, שעברו את הנח"ל, הביאו פרי ברכה להתישבות הדתית העובדת.

גרעיני הטירה השלימו את קבוצת שדה אליהו וקבוצת סעד. גרעין אמונים, שעבר את ההאחזות בכרם שלום, השלים את קב' לביא. גרעין יבנה שעבר את הכשרתו בטירת צבי, עבר לעין הנצי"ב ועומד להגיש את מועמדותו למשק.

ואלו גרעין נחלים מחזיק היום את ההאחזות. בתקופה זו הקימו — חברי הגרעין המושבי משבט איתנים, הטירה ואמונים — בנגב הצפוני את המושב הראשון של בני עקיבא: כפר מימון, שהצליח להתפתח

ולהתבסס. ואלו חבריהם הצעירים מגרעין יבנה ונחלים מכשירים את עצמם במשואות יצחק להקמת המושב השני של בני-עקיבא (תושיה).

שנים אלו היו שנות התרחבות והתבססות לשיבותינו. גולת הכותרת היתה הקמת 3 ישיבות נוספות: ברעננה, בקרית שמואל ובשפיר. וכן הוקמו מבנים נוספים ושופרו תנאי הדיור והלמוד בישיבות הקיימות.

בחנוכן המיוחד הצליחו ישיבותינו לרכוש את אהדת הצבור ואמונם של הורים ומורים, גדולי תורה ואנשי מדע וחנוך ורבה הנהירה אליהן מכל צד. גם הישיבה הגבוהה בכרם דיבנה התרחבה וחזקה מבוגרי ישיבות בני-עקיבא, וכיום התבססה בה קבוצה גדולה של חברים המוצאים בישיבה זו אפשרות להעמקה ולהתעלות בלמוד התורה.

בפרק זמן זה יסדנו בכפר פינס את ה"אולפנא" — מוסד ללמודי תיכון ויהדות — לבנות, במגמה לעצב את דמותה של הבת בחנוכנו בתנועה. במסגרת המוסד לומדות הבנות את כל המקצועות התיכוניים ויחד עם זה מוקדש זמן ניכר ללמודי יהדות, לבסוס השקפת עולמה של הבת, ולחנוכה לקיום תוך אורה חנוכית מתאימה.

בתקופת הדו"ח מלאו לבני-עקיבא 30 שנה. מאורע זה נחוג במסיבה מיוחדת לותיקי התנועה בה השתתפו מיסדי הארגון וראשוניו. כן התקיים מפגן ענק בסיום מחנות הקיץ בשנת תשי"ט, שהוקדש ליובל ה-30. לקראת שנת ה-30 יצא ספר בני-עקיבא המכיל פרקי סכום והתוויית דרך ומקיף את תולדות הארגון במשך 30 שנות קיומו.

מחלקת ההדרכה שקדה במשך השלש השנים על הוצאת חומר הדרכה רב ומגוון למדריכים בחבריא א' ובחבריא ב'. כן הוקפד על הוצאת דפים למדריך לכל חג ומועד לצעירים ולבוגרים.

במקביל לכל הפרסומים הוצאנו שבילי הדרכה, למדריכים בישובי עולים וכן תדפיסים שונים שנועדו למדריכים ברכוזי עולים.

"זרעים" — בטאוננו — הופיע בקביעות במשך כל תקופת הדו"ח ומילא בנאמנות את תפקידו ככלי בטוי למתהווה בארגון. באשר להפצתו, התגברו על הקשיים שהיו בעבר על ידי כך שהחתימה הוצמדה לחדוש החברות. אך עם כל זה עדיין העתון איננו חי הנושא את עצמו.

הנה כי כן רבו ההישגים והפעולות. אמנם אנו באים לוועידה בידיעה ברורה

שלא כל מה שצריך היה להיעשות — עשינו. אך אנו יודעים שכל מה שיכולנו לבצע בכוחות שעמדו לרשותנו — אמנם בוצע. אנו יודעים, כי יש עדיין להעמיק ולהרחיב את עבודתנו החנוכית, טרם השתלטנו — מחוסר כוחות — על עבודת ההדרכה לשבטים המבוגרים. קיים פער בין הנכנסים לחבריא ב' והיוצאים להגשמה, עדיין יש לפעול רבות לקליטתם של מאות ואלפים בני נוער בישוב החדש והותיק כאחד. אנו מקווים, שצירי הועידה יקבלו מחוברת זו תמונה נאמנה על אשר נעשה ועל אשר לא נעשה במשך שלשת השנים. בתקופה זו של שנוי ערכים וחפוש דרך, אולי יותר מתמיד, צפוי עתיד גדול לרעיון אשר חרתה תנועתנו על דגלה, ואנו מלאי תקווה כי נהיה ראויים למשימות אשר הטילה עלינו התקופה.

מוסדותינו

החיינו כליים

י ש י ב ו ת

מרכז ישיבות בני עקיבא

בהתאם להחלטת הוועידה האחרונה, החלה (אמנם באיחור) פעילות ענפה במרכז ישיבות בני-עקיבא.

העובדה שקיימות במסגרתנו, בעז"ה, עשר ישיבות (כולל האולפני לבנות), הכריחה אותנו להרחיב הפעולות. תשומת לב מיוחדת ניתנה לצד הכספי. אנו מטפלים בהשגת כספים והקצבות שונות ממוסדות ציבור, מפעלים ובעלי יכולת וכו' וכן ע"י מגביות קטנות. יש מקום להרחיב הפעולה הנ"ל בארץ ולתכנן פעולה בחו"ל, אך הביצוע תלוי בגורמים ציבוריים וטכניים שונים.

גם בשטח הפרסום וההסברה פעלנו רבות. אנו מסריטים עתה סרט דוקונטרי על כל ישיבות בני-עקיבא. כן הוצאנו פרוספקט כללי, אלבום תמונות וכו'. אנו מייצגים את הישיבות במוסדות הממשלה, "היכל שלמה" ומוסדות התנועה ושומרים על האינטרסים של ישיבותנו.

נמסרת אינפורמציה שוטפת להנהלות הישיבות, על הפעולות השונות שנעשות ואשר יש לעשותם.

מתקיימים כנוסי רמי"ם וראשי ישיבות. כן פועלים לשם תאום כללי לכל הישיבות, כגון: תכנית לימודים, חופשות, טיולים וכו'. לשם פתיחת ישיבות חדשות מטפלים בהשגת הסגל המנהלי, רמי"ם ומורים, כן ניתנת הדרכה והעזרה הראשונית לפתיחת הישיבה.

לסכום יאמר שיש לפעול עוד רבות למען ביסוס הישיבות הקיימות: הגדלת כושר קליטתם וייסוד ישיבות חדשות, כי רבים הם הפונים אלינו, אך מחוסר מקום, אנו דוחים אותם.

אנו תקווה שמוסדות התנועה ירתמו בייתר מרץ להצלחת מפעלנו ההולך וגדל ותופס מקום כבוד בציבוריות הישראלית.

כפר הרא"ה

קיץ תשי"ח נפתח במאורע שהישיבה ציפתה לו הרבה זמן, והוא: השתלבותם של ילדי הקבוץ הדתי — בני-קה"ת כפי שנקראו בישיבה — במערכת החינוך התורני-הישיבתי. תלמידי כתות ט' ו-י' מיבנה, טירת-צבי, שדה-אליהו, עין-הנצי"ב ולביא, הגיעו לישיבה לתקופת-הקיץ, ואתם מדרוך — הח' אהרן קולומבוס תלמיד ישיבת כרם ביבנה. הללו נקלטו יפה מאד וכבר בימים הראשונים התאקלמו באוירה של הישיבה. בני-הישיבה הותיקים עשו הרבה לביטול המחיצות וקירוב הלבבות, והדבר מצא את ביטויו גם בהספק הלמודים וגם בקליטת הוי הישיבה.

ביזמת שבט "חלוצים" הופיעה בערב שבועות חוברת בהכפלה — "הד הגבעה" — ובה תאור יום העצמאות בישיבה וכינוס הישיבות בו-ביום בכרם ביבנה, וכן תאור העלי' בל"ג בעומר למירון.

בער"ח סיון נערכה מסיבת כבוד למר חיים משה שפירא אחרי החלימו מההתנקשות בחייו באולם הכנסת, וכן קבלת פנים לרבנים ולאורחים מחו"ל. בין המשתתפים הי' הרב הגאון רא"ד בוראק ז"ל מראשי ישיבת ר' יצחק אלחנן (בניו-יורק) — נפטר בתש"ך — ויבל"ח הרב פרופ' ש. ק. מירסקי שליט"א.

למרות המצב הכלכלי, נתגיסה הנהלת הישיבה לשפור הבית המרכזי — בית סובולביץ — וקירותיו כוסו בטיח-פרחים מבחוץ ודיקט דקורטיבי מבפנים (בחדר האוכל).

בסיום עונת הלמודים נערכה מסיבת-סיום נאה למחזור שבט "יבנה" — 25 חברים — אשר חלק ניכר ממנו יצא להוראה בישובי-ספר, ובזה תרמה הישיבה תרומה חשובה לפתרון מצוקת חוסר-המורים.

בו בקיץ ביקר בישיבה פרופ' יוסף בנטואיץ מרצה לחינוך באוניברסיטה בירושלים, בראש קבוצת סטודנטים. רשמיו נתפרסמו אחר-כך ב"הצופה" (ט' אלול תשי"ח): "כאן לפנינו מוסד שהמטרה המרכזית שלו היא חינוכית. בבתי"ס תיכוניים אחרים, שמים לב לחינוך-האדם רק דרך-אגב, וכאן ניכר כי התלמידים באו למוסד לא רק ללמוד אלא גם לקבל חינוך. אין הרבה מוסדות שמצטיינים בכך. — לפני שביקרנו בישיבה, היינו במוסד חינוכי בקיבוץ, וכאשר הגענו לישיבה ראינו את ההבדל הגדול כאשר שמים את הדגש על חינוך הפרט".

במאמר שנתפרסם ב"בשדה חמ"ד" מעטו של מר חיים צוריה, בוגר הישיבה, נאמר: "הישיבה הצליחה לשלב שני יסודות המשלימים זה את זה — סגנון הלמוד

הליטאי, לימוד איתן ומבוסס של דף גמרא ותוספות, והאווירה החסידית של שמחה ושירה וכו'. ולשני אלה ישנה השפעה מכרעת על דמותו של ה"צבר", אשר ברוב המקרים הוא בא מסביבה אשר בה נעדרו אלמנטים אלה. — — — עתה אפשר כבר לומר כי הכנסת תכנית הלמודים הכלליים, לא פגמה כלל באוירתה המיוחדת של הישיבה, אלא הוסיפה תרומתה לפיתוח אישיות מאוזנת ושלמה בנפשה. כדאי להזכיר כאן את דבריו של הגאון בעל "חזון איש" זצ"ל על תלמידי הישיבה: הם לא נופלים משלנו, ואולי גם יותר טובים משלנו, כי הם יותר מאוזנים מבחינה נפשית".

הכותב מתעכב גם על קליטת התלמידים מבני עדות המזרח: "חששות רבים קדמו לקליטה זו. כיצד יוכלו התלמידים החדשים להשתלב בסגנון ובאורח החיים שהי' מיועד מלכתחילה לתלמידים בני הישוב הותיק, הצברים? — המציאות הוכיחה כי החששות לא היו מוצדקים. תלמידי הישיבה הותיקים אשר חונכו למדות טובות, ליחס חברתי חיובי כלפי הזולת, קלטו בשורותיהם בהבנה ואהבה את בני העליות החדשות ועזרו להם להתגבר על הקשיים הלמודיים והחברתיים".

לשנת הלמודים תשי"ט — שנת השמיטה — נכנסה הישיבה עם צבור של 198 תלמידים, ועם כח-הוראה חדש אשר נוסף לישיבה — הרב גרשון שוימר, מוסמך בית מדרש לתורה בשיקגו.

המתיבתא של שבט "יבנה" שהתאכנסה בישיבה בחדשי-החורף הראשונים הגיעה להישגים נאים בלמודי, ובצאתה לקחה אתה רכוש רוחני כ"צידה לדרך" לימי הנח"ל ולאחריו.

במסיבה שנערכה בישיבה למשלחת "הסת' הרבנים באמריקה" שבקרה בארץ, הכריז נשיא הסה"ר הרב מנחם רקמן שליט"א מפאר-רקוביי, כי בהסתדרותו קיימת הבנה מרובה לדרך של ישיבות ב"ע ולשליחותן בישוב החדש. הוא חילק פרסים למצטיינים מתרומת שני נכבדים מקהילתו: ה' קניגר וה' וישבאו. בכ"ב בשבט נתקיימה פגישת מחזור שבט "מתנחלים" — היתה זו חוי' נעימה לראות רוב הצבור ממשיך בדרך שהתוותה לפני' הישיבה.

בכ"ו בשבט נחנך ארון-קודש חדש בבית הלפרן, תרומת ה' יהודה קום ורעייתו לעי"נ בנם בנציון ז"ל חבר גרעין "אמונים". ארון-הקודש הוא בעל סגנון מקורי בצורתו ובציוריו — מעשה ידיו של האדריכל-האמן מר בן-אורי. בו בחורף נגמר בנינו של בית רוזנסון (שיקגו), בית מגורים נאה שפתר

במדת-מה את מצוקת הדיור והצפיפות. בקיץ תשי"ט למדו בישיבה מס' ביצה. בכינוס התורני המסורתי בתג השבועות השתתפו כמאה תלמידים גומרי כחות ח'. הכינוס נועד בעיקר לאלו שנרשמו לישיבה, שכן היתה זו שנה שבה נסתיימה ההרשמה כבר בתחילת חודש

כל באי העצרת על הדשא של הישיבה החקלאית, שבו הותקן רמקול ותאורה מתאימה, ושוב שמעו דברי-הערכה על אישיותו של הרב זצ"ל מפי רבנים ורמי"ם ובתפלת ערבית כללית נסתיימה העצרת המפוארת.

ב"מעריב" גליון ערב ר"ה תשכ"א, פרסמה העתונאית תקוה וויינשטוק ברשימתה, "סיור אל עולם לא נודע" את דבריהם הבהירים והנמרצים של בוגרינו הח"ח צפני דרורי ודני שילסקי (הממשיכים למודיהם בישיבת מרכז הרב) על דרכם ועל מקומן של הישיבות בחינוך הדור. כמו-כן פרסם העתונאי יעקב אשמן ב"הארץ" שורת מאמרים חיובית על הישיבות בארץ ובתוכם דברי-הערכה מיוחדים על ישיבות ב"ע שנכתבה על יסוד ביקור בכפר הרואה (ראה גליונות י"ה וכ"א טבת, תשכ"א).

בחורף תשכ"א — בו הגיע מספר התלמידים ל-243 — נלמדה בישיבה מס' גיטין. כה הוראה חדש נוסף לישיבה — הרב יעקב גלוסקינוס, מכולל-האברכים של ישיבת פוניבז', הוא קיבל לידי' את השביעית — שבט, "נטעים" — ורבה הברכה אשר באה בעמלו ובמסירותו. כמו כן התחיל להורות בישיבה אחד מבוגריה, ר' חיים טובולסקי, אשר אחרי כפר הרואה המשיך בלמודיו בכנסת חזקיהו, אף שימש זמנית כר"מ בשדה יעקב.

חלופי גברא חלו בניהול התיכון. מר שמואל אוירבך — אשר לזכותו יש לזקוף התפתחותו והתבססותו של התיכון בריכוז צוות-מורים מעולה — נחלץ לעזרת בתי-הספר בנגב ויצא לעבודת פיקוח והדרכה באזור באר-שבע. במקומו נכנס לניהול התיכון הרב אברהם סילברט, אשר עם זה הוא ממשיך לשמש כר"מ בישיבה.

המתיבתא של שבט, "מרחבים" אשר זכתה הפעם למרכז משלה, הח' יוחנן שפר — בוגר הישיבה וחבר קבוצת עין צורים — היתה המעולה ביותר מכל אלו שקדמו לה, והוכח שבארגון פנימי יעיל אפשר להשיג הרבה יותר מן המקובל.

בעיצומו של החורף נגמר בנינו של בית הרמי"ם וכמו כן נבנה צריף-חדר אוכל עבור כתות י"א—י"ב, ואולם הישיבה המרכזי זכה לצפוי של שיש על קירותיו. ביזמת האגף הדתי של משרד החנוך נפתח על יד הישיבה קורס למורים תורניים, בו לומדים בוגרי הישיבות התיכוניות המכשירים את עצמם להוראה בבתי-ה"ס. הקורס משמש גרעין לסמינר מיוחד למורים תורניים אשר מקומו הסופי טרם נקבע. הנהלת הישיבה אינה רואה אפשרות לקביעתו של הסמינר בכפר הרואה, כיון שבדרך הטבע עתידה אז הישיבה ליהפך כמכינה לסמינר, ואילו היא סבורה שלישיבה נועדה מטרה אחרת.

בימי הקונגרס הציוני הכ"ה בקרו בישיבה אורחים נכבדים מחו"ל — ובראשם

הרב יששכר לוי שליט"א מטרנטון — שהבטיחו עזרתם ותמיכתם. כמו כן ביקר מנהיג "ישראל הצעיר" בארה"ב, ה' בונים. קבוצת חניכים מהמוסד החינוכי של "השומר הצעיר", "הרי אפרים", התארכה בישיבה חמשה ימים. חברי הישיבה השפיעו עליהם רוב־טובה ולמדו אתם מקצת גמ' ומשנה, חומש ורש"י דינים וכו'.

במכתב התודה שהגיע מהם הם כותבים: "שבוע זה לימד אותנו הרבה דברים שלא ידענו ולא הבינו. הרבה דעות על חייכם שלא הכרנו שינינו בשבוע היכרות זה, ואנו מאושרים על הזכות שניתנה לנו להכיר אתכם ואת אמת־חייכם. נודה לכם במיוחד על הכנסת־האורחים הנפלאה שלכם, אשר בזכותה הרגשנו כה טוב אצלכם".

בי"ט בשבט התחיל בנינו של ביתן־מגורים חדש אשר יכיל 10 חדרים ומועדון. ביזמת הישיבה עלתה השנה גם ישיבת רעננה למירון בז' אדר. וגדולה היתה החוי' של יום־רעיא־מהימנא באהלו של רבי שמעון בר יוחאי.

השנה השתחררה סו"ס הישיבה מטפילי־פורים (המחטרות והשוק וכו'), וליל פורים ויומו נחוגו כהלכה בדרשות ה"רבנים" ובמסבות־שבטים בהשתתפות הרמי"ם. שבט "נחלים" קיים שבת־מחזור בשבת כ־תשא (ט"ז אדר) וחידיש נתחדש: בוגר־המחזור הח' אורי־צבי בן־נון, תלמיד כרם ביבנה, הרצה בפני חבריו שעור בהלכה בענייני חזקה.

עם בסוסה של מערכת־הלימוד התיכונית בישיבה, נתגברה ונתחזקה הדאגה לשמירת הרמה התורנית של הישיבה, וזו הביאה לעריכת מבחנים בגמרא בע"פ ובכתב לעתים יותר קרובות וכן לעדוד בקורי־שבת בישיבות הגדולות, ותשומת־לב מיוחדת לכיוון התלמידים להמשך דרכם בישיבות.

ישיבת מירון

ישיבת מירון היא ערובה לחינוך תורני לבני העליה החדשה. במשך קיום הישיבה התחנכו בה כחמש מאות תלמידים אשר הוסמכו בחלקם לשו"בים ור"מים, ואילו חלק מהם המשיך לימודיו בישיבות הגבוהות. אשר לאלה שלא המשיכו בלימוד ויצאו לשרות צבאי — הישיבה נתנה להם בסיס דתי יציב, כך שהם נשארו יהודים שומרי תורה ומצוות. הישיבה מתלבטת בהמשך קיומה, כי הוצאות ההחזקה של התלמידים כולן מוטלות על הישיבה. בישיבה מתחנכים עתה 100 תלמידים, בחלקם יתומים ועזובים, כך שהורי התלמידים אינם יכולים להוות גורם באיוון התקציב.

ישיבת בני עקיבא נתיב מאיר

שלש השנים האחרונות היו לישיבה שלש שנות התבססות כללית ויציאה

למרחב.

כשהעברנו את הישיבה לבית-ווגן בשנת תשט"ז, היה עלינו להתחיל כמעט הכל מהתחלה. ההעברה למרומי פסגת בית-ווגן היתה לא רק העברה טכנית, אלא הוותה יציאה למרחב ושאיפה להגיע למרום הפסגה הרוחנית. אכן המשימה היתה קשה ובשנתיים הראשונות נאלצנו להשקיע עבודה רבה ברכישת מבנים, שלא נבנו מלכתחילה כדי לשמש בניני-ישיבה, והיה הכרח לשפצם ולהתאימם שיהיו ראויים לתפקידם החדש. ואשר לצד הרוחני, נחרש חריש רוחני עמוק שפירותיו התחילו להגיב רק כעבור זמן. בשנת תשי"ח החלה ההתפתחות הגדולה של הישיבה. שמה יצא לתהילה ברחבי הארץ כישיבה המקנה תורה ודעת ברמה גבוהה. מני אז החלה הנהירה הגדולה לישיבה, המתעצמת מדי שנה.

בשנים אלו הצלחנו ב"ה להגיע להרכב מוצלח של צוות הרמי"ם והמורים, אשר גדל בהתאם לגודלה של הישיבה. תכנית הלימודים — הישיבתית והכללית — הותוותה לאור הנסיון שרכשנו בעבר. העבודה הרוחנית והטפול החנוכי הכללי והאישי, עצבו את דמות התלמידים והשרו את האוירה הלימודית הטובה השוררת בישיבה.

בשנת תש"ך סיים המחזור השני את ארבע שנות הלימוד בישיבה. רובם הגדול של המסיימים בשני המחזורים עבר בהצלחה את בחינות הבגרות, ולאשרנו ממשיכים רבים מהם את לימודיהם בישיבות גדולות. היתר מצאו מקומם כמורים ב"שובי-ספר ובנח"ל.

התפתחות גדולה חלה בישיבה בשנת הלימודים האחרונה כשסיימנו, לאחר מאמצים גדולים, בניית בנין פנימיה הנקרא "בית-הלפריין" עבור למעלה ממאה תלמידים, עם כל הנוחיות הדרושה לתלמידים, כולל הסקה מרכזית, וכן בית מדרש לתפילה וללימוד. בנין חדש זה אפשר לנו הרחבת מקומות הקליטה, ובשנה זו קלטנו שתי כתות חמישיות מקבילות. זה אפשר לנו לעמוד במקצת מול הדרישה הגדולה, הגוברת והולכת, להתקבל לישיבה. הבנין החדש על כל שכלוליו מוסיף להרגשה הכללית הטובה של התלמידים, ולהרחבת הדעת המוסיפה אפשרות של קניית-דעת. במיוחד יש לציין את בית המדרש החדש המוסיף הרבה לתפילה המסודרת וללימוד ה"סדר". בשעות המאוחרות של הלילה, כשעוברים על פני בית המדרש, עדיין מהדהדים קולות הלימוד של המתמידים, המאחרים שבת בבית מדרשם. הישיבה מונה כיום 156 תלמיד כ"י, הלימודים ב-5 כתות, מהן 2 חמישיות.

יש לציין בספוק שמספר חברי הארגון בישיבה גדל והולך. תלמידי הישיבה קבלו על עצמם תפקידי הדרכה בסניף הירושלמי, והדבר משפיע לטובה על עבודת הסניף. המדריכים משפיעים מהרוח שהם סופגים בישיבה על אורת הסניף. לעומת הספוק הרב על העבר, מכרסמת בלב הדאגה הגדולה: ומה הלאה? רבים רבים המה הפונים להתקבל לישיבה, צמאים כמהים הם לדבר ה', אך אפשרות קבלתם לישיבה עדיין מצומצמת נוכח הדרישה הרבה. חיוני והכרחי לעשות הכל למען הגדלת יכולת הקליטה, כדי שלא ישאר אף תלמיד אחד, הצמא לדבר ה', שפניו יושבו ריקם.

„נחל יצחק” - נחלים

שלש השנים שחלפו מאז הועידה הקודמת היו שנות גדול והתעצמות לישיבת נחלים, גדול בכמות והתעצמות באיכות.

אם עד לועידה הקודמת נכרת היתה בחיי הישיבה התלבטות וחפוש דרך, הרי מאז הועידה נוצר דפוס חיים קבוע ללמודים ולחיי החברה, דבר שהתבטא במיוחד בהשתתפות פעילה וגבוהה של התלמידים במפעלי התנועה; סמנריונים, מחנות וכנוסים. כמו"כ הפכה הישיבה מרכז לכנוס שבטים אשר בהם נוסף לכנוס מסורת ישיבתית והשראה מיוחדת.

מספר התלמידים הגיע ל-234 בהם אחוז גבוה חברי התנועה, וככלל ישיבותינו נדחו רבים מחוסר מקום קליטה. רוב הבוגרים המשיכו למודיהם בישיבות הגבוהות ורובם בכרם-דיבנה, ואחוז ההצלחה בבחינות הבגרות צוין לשבח ע"י משרד החינוך.

גם בבנין היו אלו שנות התעצמות. נבנה הבנין המרכזי הכולל אולם למוד, חדרי כתות וחדר-אוכל זמני וכן נבנתה פנימיה מודרנית „בית ציריך”, ובקרוב יגשו להקמת בנין פנימיה שני — בית יהדות דרום אפריקה. לצערנו טרם המציאה ההנהא"ר קומונר לעניני התנועה, דבר שהיה מגביר אז יותר את הזיקה התנועתית, אם כי גם כיום משתדל ועד החברים לעשות כמיטב יכולתו. הבעיה המרכזית העומדת בפני בוגרי הישיבה היא בקשתם שיאפשרו להם להמשיך למודיהם בישיבותינו הגבוהות מבלי שינותק הקשר עם הגרעין.

ישיבות שדה יעקב

מאז הוועידה האחרונה התרחבה הישיבה והגיעה ל-84 תלמידים ב-3 כיתות, עם רמת למודים גבוהה, (תלמידי כ"א נגשים השנה לבחינות בגרות במטמטיקה).

בישיבה מתקיימת פעילות תנועתית וערנית לבני עקיבא, רכוז סניף בני-עקיבא בשדה יעקב והקמת סניף בני עקיבא בקרית טבעון.

חברי מושב שדה יעקב גאים על המוסד התורני הנמצא בתחומיו, מתפארים בו לפני כל אורח הבא לבקר ומשתדלים להגיש לישיבה כל עזרה בחומר וברוח, בכדי לבסס את הישיבה. ואמנם שנות המאמץ הראשונות לא היו לריק ושמה של הישיבה יצא גם ביישובים הסמוכים שבעמק, והוסיפה כבוד לתורה ולומדיה. ביום ז' אדר נערך טקס הנחת אבן הפינה לבנייני הישיבה ובע"ה ייבנו עד פתיחת הלמודים תשכ"ב כל חדרי הכיתות, בית מגורים וחדר אוכל, שיאפשרו רכוז כל התלמידים הקיימים, קליטת 2 כיתות ט' נוספות (ביחד 120 — 130 תלמיד) בקרית הישיבה ושכון לרמי"ם ומורים שיבטיח סגל מורים קבוע, והישיבה בשדה יעקב, שהתחילה בצריפי"עץ מוזנחים, תהפוך לקריה עצמאית ומאור לתורה בעמק.

ישיבת רעננה

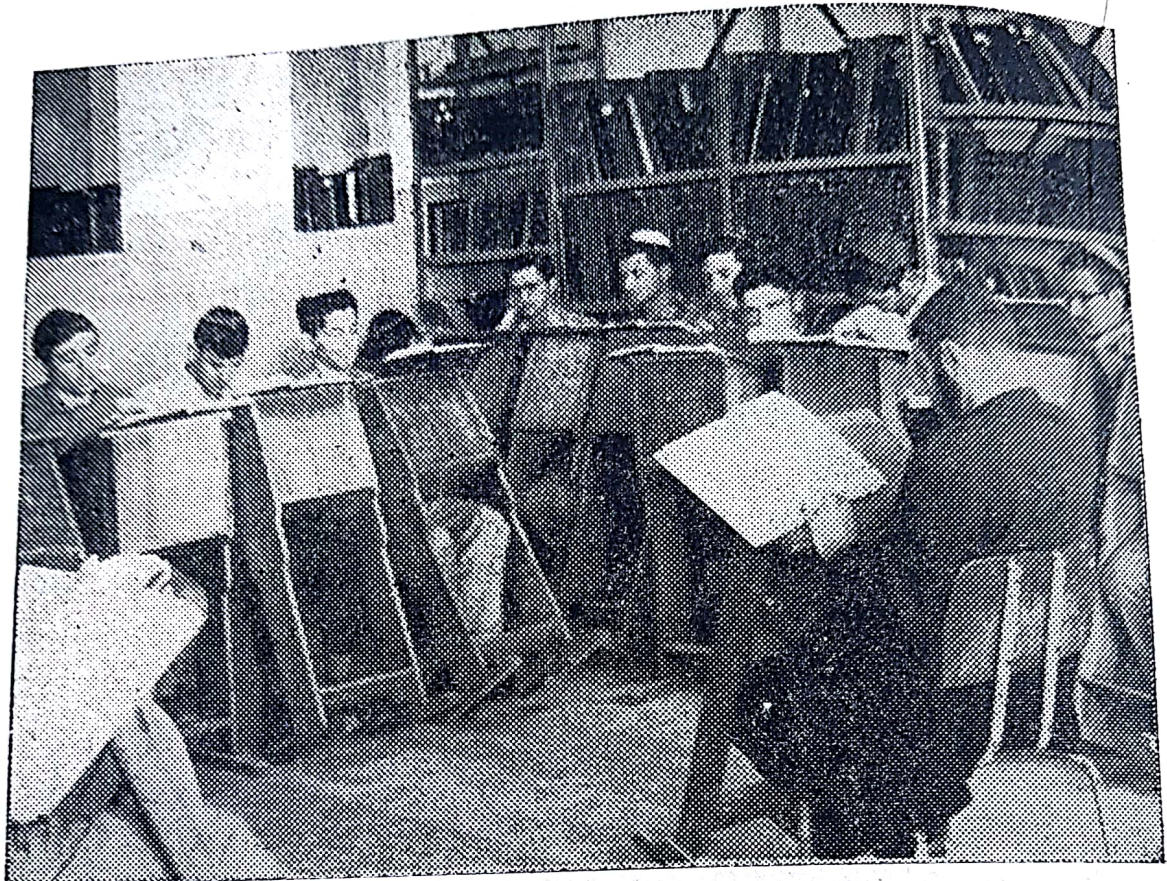
הישיבה נוסדה בי' אלול תשי"ט, ב-30 תלמידים שנבחרו מרבים שרצו להתקבל לישיבותינו ולא נמצא להם מקום.

לקראת השנה השניה לקיומה — הראשונה לרשום תלמידים — נרשמו בה כ-150 תלמידים, מתוכם נתקבלו 55 חדשים. כך שעתה מונה הישיבה 80 תלמידים — גידול של מאתיים אחוז תוך שנה, בשלש כתות למוד — הישג ניכר אפילו בקצב הגידול המהיר של ישיבותינו.

רוב החברים באים מסניפי האזור — תל-אביב, בני-ברק, רמת-גן, פתח-תקוה וכו' — אך לא נעדרים גם חברי סניפים רחוקים יותר, — כחיפה ירושלים, סניפי ישובי עולים.

לקראת שבת הארגון חדשו את חברותם למעלה מ-90% של התלמידים, במסגרת השבטים הארציים "אורים" ו"עלומים".

אחר שבת הארגון החלו בהדוק הקשרים עם השבטים הארציים והחברים

השיעור בכפר הרא"ה

משתתפים כמעט באופן קבוע ברשימות ב"זרעים" ובעלוני השבט. הישיבה נמצאת במרכז המושבה, בשכנות לסניף, ובה מספר בנינים וכרי דשא, פרחים ועצים רבים. זו הישיבה היחידה מבין ישיבותינו שיש בה בריכת שחיה בשמוש מלא. בראש הישיבה עומד הרב ר' ישראל הס ומלמדים בה מותיקי הרמי"ם בישיבותינו.

תכניות הקליטה והפיתוח — נרחבות ולקראת השנה הבאה בדעתנו לפתוח שתי כתות נוספות.

במיוחד מצטיינת הישיבה בחיי החברה המגובשים בפעולות ובמבצעים חברתיים, בעיקר תודות לקומונר שהוא מדריך בישיבה, בן משק ומרכז סניף לשעבר. האוירה הישיבתית והחברתית קבלה צביון מלא ונאה, על אף גילה הצעיר של הישיבה.

אור עציון - שפיר

כגולת הכותרת למוסדות החינוך הקיימים בשטח שפוטה של המועצה האזורית שפיר, בהם מתחנכים בלע"ה כ-1500 תלמידים ותלמידות מבני האזור, הוקמה השנה בעז"ה ישיבה תיכונית. היא קלטה ותקלוט אי"ה בוגרי בתי הספר היסודיים האזוריים שפיר ואבן-שמואל וכן בני ישובי הדרום הרחוקים יותר. הישיבה הוקמה בקרבת שניים מישובי גוש עציון והשם „אור-עציון" נקבע להנצחת קדושי גוש עציון אשר קדשו חייהם בתורה ובישוב הארץ. מספר התלמידים בשנת הלימודים תשכ"א הוא 40 כ"י. אנו מקוים לקראת שנת הלימודים הבעל"ט לשלש את מספרם. נעשים מאמצים נמרצים להרחבת כושר הקליטה בכדי לאפשר קליטת כל המבקשים להתקבל. בראש הישיבה עומד הרב חיים הלוי בנימיני.

ישיבת קרית שמואל

זה שנים רבות חותרים תושבי הקריה הדתית שבחיפה, קרית שמואל, להקמת ישיבת „בני עקיבא" בתחומם והנה זכינו, בעז"הש"י, להקמתה בתחילת שנת הלימודים הנוכחית. מכשולים רבים נעהמו בפני רצון כביר זה ע"י גורמים רבים ושונים, אולם השאיפה החזקה, רצונם הכביר של תושבי הקריה וסיועם של מוסדות התנועה, הביאונו לפתיחתה המקווה. גם עם פתיחתה, רבים הקשיים העומדים בפני הישיבה, ברם לפי כל הנתונים שבידינו יש להניח כי נתגבר עליהם במהרה. ביה"ס התיכון בישיבה הינו בחסותה של מח' החנוך שבעירית חיפה, בתור ביי"סי-ישיבה עירונית, ועל כן דואגת העיריה להקמת המבנים והכתות לבית-הספר התיכון. על הישיבה מוטלת הדאגה להקמת הפנימיה ושאר בניני הצבור. הישיבה מקבלת סיוע ועדוד מהועד המקומי שבקרית שמואל. מספר התלמידים בשנת הלימודים הזאת הוא 30 ואנו מקוים אי"ה שבשנת הלימודים הבאה, תשכ"ב, נכפילים ונשלשם. בד בבד עם הנחת היסודות הלימודיים, הרוחניים והחברתיים בישיבה — נעשים מאמצים נמרצים להשלמת המבנים הראשונים, שבשנה הבאה יוכלו לקלוט את כל המבקשים להתקבל בה. בראש הישיבה עומד ר' ברוך אדלשטיין ומנהלה הוא ר' בן-ציון ברוט.

הישיבה החקלאית

הישיבה החקלאית בכפר הראה נוסדה לפני שבע שנים, ע"י המרכז העולמי של המזרחי והפועל המזרחי, אף כי רעיון הקמת ישיבה חקלאית מנסר היה בעולמה של התנועה עשרות בשנים.

היסוסים רבים וחששות כבדים ליוו את הקמתה של הישיבה, ובעיקר מפאת העול הכבד אשר יוטל על באי שעריה, עול תורה ולימוד כללי עם עבודה מעשית. אך בע"ה חפץ ה' הצליח בידנו וכעת אחרי שבע שנים נמצאת הישיבה החקלאית בהתקדמות ובהתפתחות תדירה, והתברר כי למרות כל החששות הרי בע"ה הצליח השילוב המוצלח של תורה וחקלאות.

השנה מתחנכים בישיבה 130 חניכים בכתות א' ב' וג', והכחה הרביעית היא סימינר למורים ללימודי הטבע והחקלאות בטעם משרד החנוך והתרבות. הישיבה מוכרת ע"י משרד החנוך והתרבות האגף לחנוך חקלאי, ומוכרת כמוסד חינוכי בעל איכות ורמה גבוהה בידע החקלאות בהלכה ובמעשה.

התלמידים הבאים מכל הארץ, ממושבים ותיקים וחדשים של התנועה ואף עירוניים ומתקבלים לישיבה, נבחרים מתוך רבים הפונים להתקבל והם יודעים את מטרתם שהיא להתחנך כתלמידי חכמים ויר"ש בעלי ידע גבוה בידיעת התורה ובחקלאות מודרנית לכלל ענפיה.

הרוח הישיבתית המובהקת בתפלה, בלימוד המוסר, בלימוד גפ"ת ומצוות התלויות בארץ; הסדר והמשמעת העצמית והעבודה המעשית בכל ענפי החקלאות: בשדה, במשק החי, בכרם, בפרדס ובפלחה יוצרים את הטיפוס הבריא של בן תורה זקוף רוח וגו, החדור אהבת תורה ויר"ש, אהבת ישראל וארץ ישראל. ומכאן מסירותם ואהבתם של התלמידים לישיבה, הן המתחנכים כעת והן הבוגרים הקשורים לישיבה בבקורים ובתכתובת תדירה.

כאמור נמצאת הישיבה החקלאית בהתפתחות תמידית. הגבעה אשר היתה שוממה ריקה וקרחת נהפכה תוך השנים המועטות למיושבת, נטועה, פורחת ושוקקת חיי תורה ועבודה וחדות יצירה. הוקמו בה בית כנסת ובית מדרש נאה למראה, כתות למוד, מעבדה כימית ביאולוגית משוכללת, שיכונים לתלמידים וחדרי שרות שונים, חדר אוכל, מועדונים וכו' ומבני משק שונים. נוטעו פרדסים וכרמים, נשתלו גני ירק ומדשאות. מובן כי כל זה הכניס את הישיבה בעול כספי גדול וקשה, והישיבה פונה אל התנועה כי תעמוד לימינה בהחזקתה ובפיתוחה.

זכינו לחבר רמי"ם ומורים מעולים השוקדים על עבודתם הקדושה במסירות וביעילות, ועל ידי כך נעשתה הישיבה החקלאית למרץ למודי וגם למקום של

כינוסוים שונים לתנועה, ולכינוס מיוחד במינו של כל תלמידי ישיבות בני עקיבא לזכר מרן הרא"ה קוק זצ"ל בחדש אלול תש"ך.
בכוחות עצמם יצרו התלמידים את סניף בני-עקיבא במקום, וכל תלמידי הישיבה הם חברים בתנועה, והם לוקחים חלק חשוב ונכבד בכל פעולות התנועה בארץ. יש לדאוג בעתיד ליתר פעילות בשליחת מודריכים לפעולות שונות.

כרם ביבנה

במשך שלוש השנים שבין ועידה ועידה הוכפל מספר הלומדים בישיבה, פס"ו לומדים בתשי"ח ל-120 בתשכ"א.
עם הגידול הכמותי חלה בישיבה גם עליה איכותית, ע"י הצטרפות בחורים בעלי ידע וכשרות.

לישיבה מתקבלים בוגרי ישיבות תיכוניות, במשך שלושת השנים הראשונות לומדים במסגרת של שעורים יומיים, ואח"כ במסגרת לימוד עצמי (ה"קבוץ"). ת"קבוץ" מקבל שעורים כלליים אחת לשבוע ושעור מסכם מראש הישיבה. שידות המוסר ניתנות אף הן, פעמיים בשבוע, ע"י ראש הישיבה.

חלק מאנשי ת"קבוץ" מרוכזים בכיתה הולאה המנוהלת ע"י הרב ב"צ פפר מנ"ר גלים. צורת הולאה בישיבה מונה שלושה אנשים: הרב גולדזיכט — ראש הישיבה, הרב סיני אדלר — ר"מ, והרב אברמן — ר"מ בכיתה הקה"ך.

במתצית תקופת הדו"ח עזב המשגיח ר' בנימין אפרתי את הישיבה. בתכנית הישיבה לשנה הקרובה להגדיל את הזוות הרוחני ע"י הוספת משגיח ור"מ נוסף.

רבים מבוגרי הישיבה משמשים כבר כר"מים בישיבות התיכוניות של הארנות, וחלק משמש בהולאה בקבוצת יבנה. כמו כן נמצאים כמה מבוגרי הישיבה בהשתלמות רבנים בירושלים. רבים מבוגרי הישיבה ממלאים תפקידי הולאה וחינוך במקומות ישוב שונים.

בל"ג בעומר תש"ך הוסמכו כמעמד רבנים ואישי התנועה בוגרי הכתה הראשונה, 8 בחורים ב"סמיכות חכמים".

תלמידי הישיבה הם בוגרי ישיבות בני עקיבא, וכן בוגרי מדרשיט נוע"ם, מרום ציון, ישיבת "הישוב החדש" ועוד.
כ-10% מתלמידי הישיבה הם מחו"ל, מהם תלמידי מארה"ב המגיעים ארצה לשנה

לימודים באמצעות המחלקה לתרבות תורנית לגולה של הסוכנות. חלקם ממשיכים ללמוד בישיבה כתלמידים קבועים בתום אותה שנה, ויתרם השבים לחו"ל ממלאים תפקידי הוראה ורוחנית חשובים בסניפי ב"ע בארצות הנולדה.

הדגש בשיעורים אלו מושם במיוחד על קיום מצוות הלכה למעשה: דין הנלמד בשעור מסוים, זוכה לביצוע בהזדמנות ראשונה מתוך רצון והרגשת-ספוק. גישה זו יצרה במוסד במשך תקופת קיומו הקצרה, אווירה של יראת-שמים והתנהגות מוסרית — הנותנת יסוד להנחה שהפעם תתמיד האולפנא בקיומה, חרף נסיונות הנפל בעבר.

גם בצורת הכנת השיעורים יש מן החדוש לגבי העבר: הכנת השיעורים נעשית במרוכז באולם הספרייה; אין מכינים שיעורים בחדרים. כדוגמת הישיבות, גם כאן, למוד משותף זה יוצר סביבה של רכוז והתמדה, ואין ספק שאיכותם של שיעורים שהוכנו בדרך זו — טובה ביותר.

החיים החברתיים והתנועתיים מנוהלים ע"י הבנות: ועדות לקשוט, לספרייה, למסבות, לתורניות ולקשר עם ההנהא"ר, הנבחרות באסיפות מתאימות; ההורי החברתי בחדר-האוכל, בשבת, בחדרים ובספרייה נקבע על-פי רצונן ויזמתן של תלמידות האולפנא. ההרגשה הכללית היא, איפוא, של נהול עצמאי של החיים הפנימיים במוסד, ועם זה קיום מסגרת למודית וחינוכית תקינה ומגובשת העומדת על רמה גבוהה בהשוואה למוסדות אחרים.

בזכות אווירה זו יצאו לה, לאולפנא, מוניטין בקרב צבור ההורים והמחנכים. הד חיובי זה הביא בעקבותיו הרשרמת מועמדות רבות לקראת שנת הלימודים הבאה, שמתוכן תקלטנה רק פחות מ-50%. כדי לשמור על הרמה הלימודית והחינוכית הגבוהה הוחלט לפתוח בשנת הלימודים הקרובה, רק כחה אחת (נוסף לכחה הקימת) ולא להיענות ללחץ, שהופעל על המוסד, לפתיחת כחה שניה, מקבילה, ברמה נמוכה יותר.

ואם הזכרנו את העתיד אין להתעלם מן הצד הכספי הגרוע בו נתון המוסד לקראת השנה הבאה. מוסדות התנועה והממשלה, בחלקם, טרם מצאו לנכון להודות בהכרחיות קיומו של מפעל חדש זה, ולכן, כנראה, טרם הסכימו לסיע בבניית המבנים החדשים שהאולפנא כה זקוקה להם. גם ההחזקה השוטפת סובלת מגרעון גדול שעדיין לא ברור מי יכסה אותו.